

(16)

Or / অথবা

What are the economic instruments of pollution control? Write notes on any two of these instruments.

প্রদূষণ নিয়ন্ত্রণের অর্থনৈতিক সঁজুলিবোৰ কি কি? এই সঁজুলিবোৰ যি কোনো দুটাৰ ওপৰত টোকা লিখা।

(c) What is global warming? Discuss the effects of global warming.

গোলকীয় উষ্ণতা কি? গোলকীয় উষ্ণতাৰ প্ৰভাৱসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the objectives and indicators of sustainable development.

বহনক্ষম উন্নয়নৰ উদ্দেশ্য আৰু সূচকসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) Discuss the various causes of market failure in case of environmental goods.

পৰিৱেশ-সম্পর্কীয় দ্রব্যৰ ক্ষেত্ৰত বজাৰ বিফলতাৰ বিভিন্ন কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Diagrammatically explain the Coase theorem related to property rights. Also discuss its limitations.

সম্পত্তিৰ অধিকাৰৰ সৈতে সম্পর্কিত ক'জ তত্ত্বটো চিত্ৰৰ সহায়ত বৰ্ণনা কৰা। সাগতে ইয়াৰ সীমাৰদ্ধতাসমূহ আলোচনা কৰা।

★ ★

24A—7000/180

3 (Sem-5/CBCS) ECO RE 1/2/3

3 (Sem-5/CBCS) ECO RE 1/2/3

2023

ECONOMICS

(Regular Elective)

Paper : ECO-RE-5016/5026/5036

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

Answer any one Option

OPTION—A

Paper : ECO-RE-5016

(Economic Development and Policy in India—I)

1. Answer the following questions : $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Define urbanization.

নগৰীকৰণৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(b) What is sustainable development?

বহনক্ষম উন্নয়ন কি?

24A/180

(Turn Over)

(2)

(c) What is meant by disguised unemployment?
ছদ্মবেশী নিবন্ধন বুলিলে কি বুজা ?

(d) Define unorganized sector.
অসংগঠিত খণ্ড সংজ্ঞা দিয়া ।

(e) What is the full form of MGNREGA?
MGNREGA-র সম্পূর্ণ ক্ষেত্রটো কি ?

(f) Define capital formation.
মূলধন গঠন মানে কি বুজা ?

(g) Define birthrate.
জন্মহার সংজ্ঞা লিখা ।

(h) What is meant by investment?
বিনিয়োগ বুলিলে কি বুজা ?

(i) Mention one obstacle of economic development of India.
ভারতের অর্থনৈতিক উন্নয়নের এটা বাধা উল্লেখ করা ।

(j) Who is the Chairman of the 15th Finance Commission in India?
ভারতের পঞ্চদশ বিত্ত আয়োগের অধ্যক্ষ কোন ?

(3)

2. Answer the following questions : $2 \times 5 = 10$

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহের উত্তর লিখা :

(a) Distinguish between growth and development.
বিকাশ আৰু উন্নয়নের মাজত পার্থক্য লিখা ।

(b) Mention two causes of unemployment.
নিবন্ধনের দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা ।

(c) Distinguish between absolute poverty and relative poverty.
চৰম দৰিদ্ৰতা আৰু আপেক্ষিক দৰিদ্ৰতাৰ মাজত পার্থক্য লিখা ।

(d) Mention some measures for sustainable development in India.
ভাৰতে বহনকৰ্ম উন্নয়নৰ বাবে কিছুমান পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা ।

(e) Define educated unemployment.
শিক্ষিত নিবন্ধন সংজ্ঞা দিয়া ।

3. Answer any four of the following questions : $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain the difference between Human capital and Physical capital.
মানৱ মূলধন আৰু ভৌতিক মূলধনৰ মাজত পার্থক্য ব্যাখ্যা কৰা ।

(4)

(b) Distinguish between Rural and Urban unemployment.

গ্রাম আৰু নগৰীয়া নিবন্ধুৱাৰ মাজত পার্থক্য লিখা ।

(c) Explain the relationship between sustainability and development.

বহনক্ষমতা আৰু উন্নয়নৰ মাজৰ সম্পর্ক ব্যাখ্যা কৰা ।

(d) Explain the Centre-State financial relation in India.

ভাৰতৰ কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্যসমূহৰ বিভিন্ন সম্পর্ক ব্যাখ্যা কৰা ।

(e) What are the various sources of growth? বিকাশৰ বিভিন্ন উৎসসমূহ কি কি ?

(f) Discuss the role of population in economic development.

অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত জনসংখ্যাৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা ।

4. Answer the following questions : $10 \times 4 = 40$
তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain the role of capital formation in the economic development in India.

ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত মূলধন গঠনৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা ।

24A/180

(Continued).

(5)

Or / অথবা

Discuss the causes of low rate of capital formation in India.

ভাৰতৰ মূলধন গঠনৰ নিম্ন হাৰৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা ।

(b) Discuss the various measures taken by the Government to reduce unemployment in India.

ভাৰতৰ্বৰ্ষত নিবন্ধুৱা সমস্যা দূৰীকৰণৰ বাবে চৰকাৰৰ গ্ৰহণ কৰা বিভিন্ন পদক্ষেপসমূহ আলোচনা কৰা ।

Or / অথবা

Briefly explain the occupational structure in the organized sector in India.

ভাৰতৰ সংগঠিত খণ্ডৰ পেছাগত গাঁথনিৰ বিষয়ে চমুকৈ বুজাই লিখা ।

(c) Explain the objectives of monetary policy in a developing economy.

উন্নয়নশীল অৰ্থনৈতিক বাজকেষীয় নীতিৰ উদ্দেশ্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা ।

Or / অথবা

What is the role of fiscal policy in economic stabilization?

অৰ্থনৈতিক সুস্থিবত্তাত বাজকেষীয় নীতিৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা ।

24A/180

(Turn Over)

(6)

(d) Define poverty. Discuss the basic causes of poverty in India.

দরিদ্রতাৰ সংজ্ঞা লিখা। দরিদ্রতাৰ মূল কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Explain the various causes of inequality in India.

ভাৰতৰ অসমতাৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(7)

OPTION—B

Paper : ECO-RE-5026

(Money and Banking)

1. Answer the following questions : $1 \times 10 = 10$
তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) What is cash reserve ratio?
নগদ জমা পুঁজিৰ অনুপাত কি?
- (b) What is legal tender money?
বিহিত মুদ্রা কি?
- (c) When was the RBI established?
ভাৰতীয় বিজাৰ্ড বেংক কেতিয়া প্ৰতিষ্ঠিত হৈছিল?
- (d) Who is known as the monetary authority of a country?
এখন দেশৰ মুদ্রাৰ নিয়ন্ত্ৰণকাৰী কাৰ কোৱা হয়?
- (e) What is high-powered money?
উচ্চ ক্ষমতাসম্পন্ন মুদ্রা কি?
- (f) What is primary deposit of a commercial bank?
বাণিজ্যিক বেংক এটাৰ প্ৰাথমিক আমানত কি?
- (g) Who propounded the liquidity preference theory of interest?
সুদৰ তাৰলাপ্ৰীতি তত্ত্বটো কোনে উত্তৰণ কৰিছিল?

(8)

(i) Who can control the power of credit creation of commercial banks?
বাণিজ্যিক বেংকের খণ্ড সৃষ্টির ক্ষমতা নিয়ন্ত্রণকারী কোন ?

(ii) Mention one weakness of Indian money market.
ভারতবর্ষের মুদ্রা বজাবৰ এটা দুর্বলতা উল্লেখ কৰা।

(iii) What is meant by balance sheet of a bank?
বেংকের লেনদেনের খটিয়ান মানে কি ?

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহের উত্তর লিখা :

(a) What is meant by financial crisis?
বিত্তীয় সংকট বুলিলে কি বুজা ?

(b) Mention two objectives of financial sector reforms in India.
ভারতবর্ষের বিত্তীয় খণ্ডটোর সংস্কারসাধনের দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

(c) Why is Central Bank known as the lender of last resort?
কেন্দ্রীয় বেংকক কিয় শেষ স্তরের খণ্দদাতা বুলি কোৱা হয় ?

(d) Mention two limitations of monetary policy.
মৌদ্রিক নীতির দুটা সীমাবদ্ধতা উল্লেখ কৰা।

24A/180

(Continued)

(9)

(e) Write two determinants that limit the power of credit creation of commercial banks.

বাণিজ্যিক বেংকসমূহের খণ্ড সৃষ্টির ক্ষমতাক সীমিত কৰা দুটা কাৰক লিখা।

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহের যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write a note on the assets and liabilities of a commercial bank.

বাণিজ্যিক বেংক এটাৰ দেনা-পাওনাৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

(b) Distinguish between Money market and Capital market.

মুদ্রা বজাবৰ আৰু মূলধন বজাবৰ মাজবৰ পার্থক্য লিখা।

(c) Write a note on open market operation as an instrument of credit control.

খণ্ড নিয়ন্ত্ৰণের আহিলা হিচাপে মুক্ত বজাবৰ কাৰবাবৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(d) Explain the features of current monetary policy of India.

ভারতবর্ষের চলিত মৌদ্রিক নীতিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Discuss the causes of global financial crisis.

বিশ্ব অৰ্থনৈতিক সংকটৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

24A/180

(Turn Over)

(10)

4. Answer any four of the following questions:

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহ যি কোনো চারিটাৰ উত্তৰ লিখা : $10 \times 4 = 40$

(a) What is money multiplier? Discuss the relation between high-powered money, money multiplier and money supply.

মুদ্রাৰ গুণক কি? উচ্চ ক্ষমতাসম্পন্ন মুদ্রা, মুদ্রাৰ গুণক আৰু মুদ্রাৰ যোগানৰ মাজৰ সম্পর্ক আলোচনা কৰা। $2+8=10$

(b) Explain the various tools of monetary policy.

মৌলিক নীতিৰ বিভিন্ন আহিলাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 10

(c) What is meant by credit creation? Discuss the process of credit creation of commercial bank.

খণ্গত মুদ্রা সৃষ্টি বুলিলে কি বুজা? বাণিজ্যিক বেংকৰ খণ্গ মুদ্রা সৃষ্টিব প্রক্ৰিয়া আলোচনা কৰা। $2+8=10$

(d) What is portfolio management? What are the basic objectives of portfolio management of commercial banks?

Explain the problems faced by commercial banks in portfolio management. $2+2+6=10$

পত্ৰাধাৰ পৰিচালনা মানে কি? বাণিজ্যিক বেংকৰ পত্ৰাধাৰ পৰিচালনাৰ মূল উদ্দেশ্যকেইটা কি কি? বাণিজ্যিক বেংকে পত্ৰাধাৰ পৰিচালনা কৰোতে সমুৰুৰীন হোৱা সমস্যাবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

24A/180

(Continued)

(11)

(e) Discuss the various banking sector reforms initiated in India during 1991. 10

১৯৯১ চনত ভাৰত চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা বেংকৰ থগুৰ বিভিন্ন সংস্কাৰসমূহ আলোচনা কৰা। 10

(f) Discuss the functions and importance of financial market. 10

বিভিন্ন বজাৰৰ কাৰ্য আৰু গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

(g) Explain the various sub-markets prevailing under money market. Mention the basic features of a developed money market. $6+4=10$

মুদ্রা বজাৰৰ অন্তৰ্গত বিভিন্ন উপ-বজাৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। এখন উৱত মুদ্রা বজাৰৰ মৌলিক বৈশিষ্ট্যকেইটা উল্লেখ কৰা।

(h) What is stock market? Explain the functions and role of stock market. $2+(4+4)=10$

ষষ্ঠক বজাৰ কি? ষষ্ঠক বজাৰৰ কাৰ্য আৰু ভূমিকা আলোচনা কৰা।

24A/180

(Turn Over)

(12)

OPTION—C

Paper : ECO-RE-5036

(Environmental Economics)

1. Answer the following questions : $1 \times 10 = 10$
 তলৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

- What is market failure?
 বজাৰৰ বিফলতা কি ?
- Mention one key environmental problem.
 পৰিৱেশৰ এটা মুখ্য সমস্যা উল্লেখ কৰা।
- State one local environmental problem.
 স্থানীয় পৰিৱেশৰ এটা সমস্যা উল্লেখ কৰা।
- Define private good.
 ব্যক্তিগত দ্রব্যৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- What is Pigovian tax?
 পিগোভিয়ান কৰ কি ?
- Define biodiversity.
 জৈৱ বিচ্চিত্ৰতাৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- What is positive externality?
 ধনাত্মক বাহিকতা কি ?

24A/180

(Continued)

(13)

(h) What is the significance of inter-generational equity for environmental issues?

পৰিৱেশৰ সমস্যাবেৰ আন্তঃপ্ৰজনীয় সমতাৰ তাৎপৰ্য কি ?

(i) Mention one advantage of a pollution tax as an economic instrument of pollution abatement.

প্ৰদূষণ হ্ৰাসৰ অৰ্থনৈতিক আহিলা হিচাপে প্ৰদূষণ কৰৰ এটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

(j) What is transboundary pollution?

আন্তঃসীমান্ত প্ৰদূষণ কি ?

2. Answer the following questions : $2 \times 5 = 10$
 তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Mention two reasons of environmental degradation.

পৰিৱেশ অৱক্ষয়ৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(b) What is weak sustainability?

দুৰ্বল বহনক্ষমতা কি ?

(c) Why is the study of environmental economics important?

পৰিৱেশ অৰ্থনৈতিৰ অধ্যয়ন কৰি পুৰুষপূৰ্ণ ?

(d) Give two examples of non-market goods.

অ-বজাৰ সামগ্ৰীৰ দুটা উদাহৰণ দিয়া।

(Turn Over)

24A/180

(14)

(e) Write two objectives of sustainable development.
বহনশৰ্ম উন্নয়নৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা ।

3. Answer any four of the following questions :

তলৰ প্ৰশ্নসমূহ যি কোনো ঢাবিটাৰ উত্তৰ লিখা : $5 \times 4 = 20$

(a) "Environmental damages can be considered as negative externalities." Explain the statement.

"পৰিৱেশৰ অৱনিতিক ঝণাঝুক বাহ্যিকতা বুলি গণ্য কৰিব পাৰি।" উক্তিটো বৰ্ণনা কৰা ।

(b) Explain the impact of ozone layer depletion on human and plant life.

মানুহ আৰু উক্তিৰ জীৱনৰ ওপৰত অ'জন শৰৰ অৱক্ষয়ৰ প্ৰভাৱ বৰ্ণনা কৰা ।

(c) Is environment a public good? Discuss.

পৰিৱেশ বাজহৰা দ্রব্য হয়নে ? আলোচনা কৰা ।

(d) Briefly discuss the nature and scope of environmental economics.

পৰিৱেশ অংনিতিৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ চৰুকৈ আলোচনা কৰা ।

(e) Write a short note on command and control approach as a policy to maintain the quality of environment.

পৰিৱেশৰ মানদণ্ড বক্ষণাৰেক্ষণৰ নীতি হিচাপে আদেশ আৰু নিয়ন্ত্ৰণ পদ্ধতিৰ ওপৰত এটা চমু চোকা লিখা ।

24A/180

(Continued)

(15)

(f) Briefly discuss the sustainable development rules.

বহনশৰ্ম উন্নয়নৰ নিয়মসমূহ চৰুকৈ আলোচনা কৰা ।

4. Answer the following questions : $10 \times 4 = 40$

তলৰ প্ৰশ্নৰেৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss the hedonic pricing method of environmental valuation with its merits and demerits.

পৰিৱেশ মূল্যাংকনৰ হেডনিক মূল্য নিৰ্ধাৰণ পদ্ধতিটো তাৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ সৈতে আলোচনা কৰা ।

Or / অথবা

Discuss the major environmental policies undertaken in India. What are the important issues that arise in the enforcement of environment laws in India?

ভাৰতত গ্ৰহণ কৰা গুৰুত্বপূৰ্ণ পৰিৱেশ নীতিসমূহ আলোচনা কৰা । পৰিৱেশ আইনসমূহ প্ৰৱৰ্তন কৰোঁতে ভাৰতত উত্তৰ হোৱা গুৰুত্বপূৰ্ণ সমস্যাসমূহ কি ?

(b) Discuss the interlinkage between the economy and the environment.

অংনিতি আৰু পৰিৱেশৰ মাজৰ আন্তঃসংযোগ আলোচনা কৰা ।

24A/180

(Turn Over)